ชื่อเรื่อง การศึกษาความเชื่อต่อการทำบุญของพุทธศาสนิกชนในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ผ้วิจัย

นายเดชา อยู่หว่าง

ปริญญา ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา)

กรรมการที่ปรึกษา

ผศ.สมเกียรติ เกียรติเจริณ ประธานกรรมการ

ดร.รังสรรค์ สิงหเลิศ

กรรมการ

อาจารย์วิชัย วัชรเวควิชญ์ กรรมการ

มหาวิทยาลัย<mark>ราชภัฏมห</mark>าสารคาม 2547

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความเชื่อต่อการทำบุญของ พุทธศาสนิกชนในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม และเพื่อศึกษาความเชื่อ ต่อการทำบุญของพุทธศาสนิกชนในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มี ความแตกต่างกันในด้านของ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ กลุ่มตัวอย่างที่ ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่พุทธศาสนิกชนในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 400 คน ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ตัวแปรตาม คือ ความเชื่อต่อการทำบุญของพุทธศาสนิกชนในเขตอำเภอ กันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม โดยการสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดโควตา (Quota smpling) และการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental random smpling) แล้วทำการวิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้ คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS for windows

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และสถิติทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ t-test และ ANOVA โดยตั้งนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

ผลการศึกษาพบว่า

1. ความเชื่อต่อการทำบุญของพุทธศาสนิกชนในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัด มหาสารควม โดยรวม มีความเชื่ออยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีความเชื่ออย่ในระดับ ความเชื่อมาก 1 ด้าน คือ ด้านการรักษาศีล และมีระดับความเชื่อ ปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการให้ทาน และด้านการเจริญภาวนา

- 2. จากการศึกษาเปรียบเทียบความเชื่อของพุทธศาสนิกชนในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มีความแตกต่างกันด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่า
- 2.1 พุทธศาสนิกชนเพศหญิงและเพศชาย มีระดับความเชื่อต่อการทำบุญ โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน โดยเพศหญิงมีความเชื่อต่อการทำบุญมากกว่าเพศชาย
- 2.2 พุทธศาสนิกชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับความเชื่อต่อการทำบุญ โดยรวม แตกต่างกัน และเป็นรายด้านแตกต่างกันคือ ด้านการรักษาศีลและการเจริญภาวนา ส่วนด้าน การให้ทานไม่แตกต่างกัน โดยพุทธศาสนิกชนมีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีความเชื่อต่อการทำบุญ มากกว่าพุทธศาสนิกชนที่มีอายุ 41-50 ปี อายุ 31-40 ปี อายุ 21-30 ปี และอายุ 12-20 ปี
- 2.3 พุทธศาสนิกชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับความเชื่อต่อ การทำบุญ โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน
- 2.4 พุทธศาสนิกชนที่ม<mark>ีอาชีพแตกต่างกัน มีระดับควา</mark>มเชื่อต่อการทำบุญ โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน
- 2.5 พุทธศาสนิกชนที่มีรายได้แตกต่างกันต่างกัน มีความเชื่อต่อการทำบุญ โดยรวมแตกต่างกัน และเป็นรายด้านที่แตกต่างกันคือ ด้านการให้ทานและการรักษาศีล โดย พุทธศาสนิกชนที่มีรายได้ 10,001 บาทขึ้นไปมีความเชื่อมากกว่า พุทธศาสนิกชนที่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท และ รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท

TITLE A Study of the Belief in Merit Making of the Buddhists in Gantarawichai

District, Mahasarakham Province

AUTHOR Mr. Deacha Yoowang DEGREE M.A. (Social Sciences for Development)

Assistant Professor Somkiet Kietjareon Chairman

Dr. Rungsun Singhalert Committee

Mr. Wichai Watcharawekawit Committee

Rajabhat Mahasarakham University 2004

ABSTRACT

The purposes of the present research were 1) to study the belief in merit marking of the Buddhists in Gantarawichai District, Mahasarakham Province and 2) to study their belief by sex, age, level of education, vocation and income.

The sample was consisted of 400 Buddhists in Gantarawichai District, Mahasarakham Province who were selected through a quota sampling and an accidental random sampling. A questionnaire was used for collecting data. The independent variables were sex, age, level of education, vocation and income. The dependent variable, on the other hand, was the sample's belief in merit making. The data collected were analyzed by means of the SPSS Program for Windows for percentage, arithmetic mean, a t-test and ANOVA. The findings' significance was being set at 0.5

The findings:

1. The belief in merit making of the people in Gantarawichai District,
Mahasarakham Province, as a whole, was at a "moderate" level. However, when
their belief was distributed by aspect, it was found that the respondents expressed a
"high" level of belief in observing the Buddhist precepts. They also expressed a
"moderate" level of belief in alms giving and practicing meditation.

- 2. A comparison of the sample's belief by sex, age, educational level, vocation and income showed that:
- 2.1 Male and female Buddhists possessed different levels of belief in merit making. Either by looking at the findings as a whole or by each individual aspect, the females showed a "higher" level of belief in merit making than the males.
- 2.2 Age difference also caused different levels of belief in merit making. The respondents' belief in the observation of the precepts and practicing meditation, both as a whole as well as by individual aspect, were different. Nevertheless, they did not differ in their belief in alms giving. Those who belonged to the 50-year and older group possessed a stronger belief in merit making than the 41-50, 31-40, 21-30 and 12-20-year old groups.
- 2.3 People of different educational levels held similar level of belief as regards merit making, either as a whole or by each individual aspect.
- 2.4 People of different vocation held similar level of belief as regards merit making
- 2.5 People of different amounts of income, as a whole, were different in their belief in merit making. They were especially different on two aspects, namely alms giving and observing the precepts. People who earned Baht 10, 001 per month and up tended to hold a stronger belief in alms giving and observing the precepts than those who earned Baht 5, 001 10,000 and less than Baht 5,000 per month.